

Department
of Health

Hỗ Trợ Sớm

tạo nên khác biệt!

Chương Trình Can Thiệp Sớm (Early Intervention Program)

Quý vị hiểu rõ con mình nhất. Quý vị lo ngại về cách bé nhà quý vị chơi, học, nói, hành động hoặc vận động? Việc tìm đến sự hỗ trợ sớm sẽ tạo nên khác biệt! Hãy đưa con quý vị đến Chương Trình Can Thiệp Sớm của Tiểu Bang New York.

Có Sẵn Sự Hỗ Trợ Nào?

Chương Trình Can Thiệp Sớm của Tiểu Bang New York cung cấp các dịch vụ cho trẻ đủ điều kiện dưới ba tuổi và không phát triển như những trẻ khác. Quý vị có thể đưa trẻ đến làm đánh giá. Nếu trẻ đủ điều kiện hưởng dịch vụ, chương trình tại địa phương sẽ giúp quý vị. Gia đình không phải trả phí.

Các dịch vụ có thể bao gồm:

- Trị liệu âm ngữ-ngôn ngữ, vật lý và hoạt động
- Hướng dẫn đặc biệt
- Dịch vụ thính học (thính giác) và thị giác
- Hỗ trợ gia đình (công tác xã hội, nhóm, đào tạo)

Trẻ Nào Cần Hỗ Trợ Sớm?

Bất kỳ trẻ nào dưới 3 tuổi không phát triển như những trẻ khác do chậm phát triển hoặc khuyết tật đều có thể cần đến sự hỗ trợ.

Con quý vị có thể đủ điều kiện can thiệp sớm nếu trẻ có một trong các tình trạng sau:

Chậm Phát Triển:

Chậm phát triển nghĩa là trẻ bị chậm về một số phương diện phát triển, ví dụ: tăng trưởng, học tập, tư duy hoặc giao tiếp.

Khuyết Tật:

Khuyết tật nghĩa là trẻ được chẩn đoán mắc phải tình trạng thể chất hoặc tâm thần ảnh hưởng đến sự phát triển.

Chương Trình Can Thiệp Sớm của Tiểu Bang New York có thể cung cấp dịch vụ tại nhà, tại nơi chăm sóc trẻ hay bất cứ đâu trẻ ở trong ngày.

Điều này sẽ giúp quý vị và gia đình:

- Hỗ trợ và thúc đẩy sự phát triển của trẻ
- Cho trẻ tham gia các hoạt động gia đình và cộng đồng

Hãy xem “**Danh Sách Kiểm Tra Trẻ Đang Phát Triển**” để biết các dấu hiệu cho thấy con quý vị có thể cần hỗ trợ đặc biệt. Nếu có lo ngại về sự phát triển của trẻ, quý vị càng sớm tìm đến sự trợ giúp thì càng tốt!

Danh Sách Kiểm Tra Trẻ Đang Phát Triển

Các cột mốc phát triển là những điều hầu hết trẻ biết làm khi đến một độ tuổi nhất định. Sau đây là những điều hầu hết trẻ biết làm ở độ tuổi này:

Cột Mốc Lúc 2 Tháng Tuổi

- Yên lặng khi ai đó nói với trẻ hoặc bế trẻ lên
- Nhìn vào khuôn mặt của quý vị
- Mím cười khi quý vị trò chuyện hoặc mím cười với trẻ
- Phát ra các âm thanh khác ngoài tiếng khóc
- Phản ứng với các âm thanh lớn
- Nhìn theo khi quý vị chuyển động
- Nhìn vào món đồ chơi trong vài giây
- Ngẩng đầu khi nằm sấp
- Cử động cả hai tay và hai chân
- Mở và nắm bàn tay

Các Mốc Lúc 4 Tháng Tuổi

- Cười khúc khích (chưa cười tròn tiếng) khi quý vị cố làm trẻ cười
- Nhìn quý vị, cử động hoặc phát ra âm thanh để thu hút hoặc duy trì sự chú ý của quý vị
- Phát ra âm thanh như “oooo” và “aaaa” (bập bẹ)
- Quay đầu về hướng phát ra âm thanh giọng nói của quý vị
- Phát ra tiếng kêu ré lên
- Nếu đói, trẻ mở miệng khi thấy ti hoặc bình
- Thích thú nhìn tay bé
- Lật người từ tư thế nằm sấp sang nằm ngửa
- Giữ vững đầu mà không cần đỡ khi quý vị đang bế trẻ
- Nắm đồ chơi khi quý vị đặt vào tay trẻ

Các Mốc Lúc 6 Tháng Tuổi

- Biết người quen
- Thích tự soi gương
- Quay về hướng phát ra âm thanh bình thường
- Chu môi, lè lưỡi thối ra tiếng
- Bắt chước âm thanh quý vị phát ra
- Đập các đồ vật nhỏ trên bề mặt
- Với tay nắm lấy đồ chơi trẻ muốn
- Khép môi để thể hiện trẻ không muốn ăn nữa
- Lật người từ tư thế nằm ngửa sang nằm sấp
- Ngồi dậy được một lát không cần đỡ
- Nhặt các đồ vật nhỏ bằng cả bàn tay
- Chuyển đồ chơi từ tay này sang tay kia

Các Mốc Lúc 9 Tháng Tuổi

- Bộc lộ một số biểu cảm trên khuôn mặt, ví dụ: vui vẻ, buồn bã, tức giận và bất ngờ
- Phản ứng khi quý vị rời đi (nhìn, với lấy quý vị hoặc khóc)
- Nhìn khi quý vị gọi tên trẻ
- Nhìn xung quanh khi nghe thấy những câu như: “Chăn của con đâu rồi?”
- Phát ra các âm thanh khác nhau như “mamamama” và “bababababa”
- Tìm đồ vật khi bị khuất tầm mắt (ví dụ: thìa hoặc đồ chơi của trẻ)
- Chơi trò ú òa hoặc “vuốt ve em thân yêu”
- Bò bằng tay và đầu gối
- Ngồi không cần đỡ
- Chuyển qua lại giữa tư thế ngồi và đứng
- Cố ý buông đồ vật
- Dùng ngón tay để “cào” thức ăn về phía trẻ

Các Mốc Lúc 12 Tháng Tuổi

- Hiểu từ “không” (dùng một lát hoặc dùng hẳn khi quý vị nói)
- Vẫy tay tạm biệt
- Làm theo chỉ dẫn có ra hiệu, chẳng hạn như chuyển động và nói: “Đưa cho mẹ (đồ vật)”
- Gọi cha mẹ là “ma ma”, “ba ba” hoặc tên đặc biệt khác
- Đặt một thứ vào đồ đựng, ví dụ: đặt hình khối vào trong cốc
- Tìm thứ mà bé thấy quý vị giấu đi, ví dụ: đồ chơi dưới chăn
- Đứng không cần đỡ
- Đi, vịn vào đồ đạc (đi bám)
- Cầm đồ ăn lên và ăn
- Nhặt các đồ vật nhỏ bằng ngón trỏ và ngón cái

Các Mốc Lúc 15 Tháng Tuổi

- Bắt chước những trẻ khác khi chơi, ví dụ: lấy đồ chơi ra khỏi hộp đựng khi một trẻ khác làm như thế
- Uống nước bằng cốc không nắp và đôi khi có thể đánh đổ
- Thể hiện tình cảm với quý vị (ôm, vuốt ve hoặc thơm quý vị)
- Chỉ tay để xin đồ hoặc xin giúp đỡ
- Sử dụng 3 từ khác ngoài tên gọi
- Cố gắng dùng đồ đúng cách, ví dụ: điện thoại, cốc hoặc sách
- Nhìn xung quanh khi quý vị nói những câu như: “Bóng của con đâu rồi?” hoặc “Chăn của con đâu rồi?”
- Bò lên cầu thang
- Ngồi xổm để nhặt đồ
- Dùng ngón tay tự dứt thức ăn

Các Mốc Lúc 18 Tháng Tuổi

- Di chuyển ra khỏi chỗ của quý vị, nhưng nhìn để chắc chắn là quý vị ở gần
- Chỉ tay để cho quý vị thấy thứ thú vị
- Phối hợp để quý vị mặc đồ cho trẻ bằng cách đẩy tay qua ống tay áo hoặc nhắc bàn chân lên
- Biết xác định 2 bộ phận trên cơ thể
- Gọi tên ít nhất 5 đồ vật quen thuộc
- Bắt chước quý vị làm việc nhà, ví dụ: quét bằng chổi
- Chơi đồ chơi theo cách đơn giản, ví dụ: đẩy xe ô tô đồ chơi
- Biết ném bóng nhỏ trong khi đứng
- Đi lên cầu thang bằng 2 bàn chân mỗi bậc có vịn tay
- Đi lùi
- Cố gắng dùng thìa
- Vẽ nguệch ngoạc
- Làm theo chỉ dẫn một bước mà không cần ra hiệu, ví dụ: đưa đồ chơi cho quý vị khi quý vị nói “Đưa nó cho mẹ”

Các Mốc Lúc 24 Tháng Tuổi

- Nhận biết khi người khác bị đau hoặc buồn, ví dụ: tạm dừng hoặc có vẻ buồn bã khi ai đó khóc
- Nhìn vào khuôn mặt của quý vị để xem cách phản ứng trong tình huống mới
- Chơi cùng với những trẻ khác
- Nói ít nhất hai từ liền nhau, ví dụ: “Thêm sữa”.
- Cố gắng dùng công tắc, nút hoặc nút trên đồ chơi
- Chơi với nhiều đồ cùng một lúc, ví dụ: đặt thức ăn đồ chơi lên đĩa đồ chơi (kết hợp nhiều đồ khi chơi)
- Chạy
- Đi (không leo) lên vài bậc thang có hoặc không có giúp đỡ
- Đá quả bóng
- Ăn bằng thìa

Các Mốc Lúc 30 Tháng Tuổi

- Dùng đồ vật để giả vờ, ví dụ: đút hình khối cho búp bê như thể đó là thức ăn
- Tự cởi quần áo, ví dụ: quần ống rộng hoặc áo khoác mở
- Gọi tên đồ có trong cuốn sách khi quý vị chỉ tay và hỏi: “Đây là gì?”
- Nói liền hai từ trở lên, có một từ chỉ hành động, ví dụ: “Con cún chạy”
- Thể hiện là trẻ biết ít nhất một màu, chẳng hạn như chỉ tay vào bút sáp màu đỏ khi quý vị hỏi: “Cái nào có màu đỏ?”
- Thể hiện kỹ năng giải quyết vấn đề đơn giản, ví dụ: đứng lên ghế đầu nhỏ để với lấy đồ
- Làm theo hướng dẫn hai bước, ví dụ: “Đặt đồ chơi xuống và đóng cửa lại”.
- Chạy tốt mà không ngã
- Đi lên cầu thang bằng một chân trước, rồi đến chân kia
- Dùng tay để vặn đồ, như là xoay núm cửa hoặc vặn mở nắp
- Ăn bằng nĩa
- Cầm bút màu bằng ngón cái và ngón tay thay vì cả nắm tay
- Nói được khoảng 50 từ

Nếu con quý vị gặp khó khăn khi thực hiện một vài điều ở trên, quý vị có thể trao đổi với ai đó cho yên tâm.

Hỗ trợ sớm tạo nên khác biệt!

Trao đổi với bác sĩ của quý vị và gọi đến **Chương Trình Can Thiệp Sớm** tại địa phương.

Nội dung viết trong đây được phỏng theo các tài liệu sau:

1. The Centers for Disease Control and Prevention. (2023, June 6). CDC's developmental milestones. Truy xuất vào ngày 6 tháng 11 năm 2023, từ <https://www.cdc.gov/ncbddd/actearly/milestones/index.html>
2. Hagan JF, Shaw JS, Duncan PM, eds. Bright Futures: Guidelines for Health Supervision of Infants, Children, and Adolescents [pocket guide]. 4th ed. Elk Grove Village, IL: American Academy of Pediatrics; 2017

Cha Mẹ Có Thể Tìm Hỗ Trợ Ở Đâu?

Liên hệ với Chương Trình Can Thiệp Sớm tại quận nơi quý vị sống để tìm sự hỗ trợ cho con quý vị. health.ny.gov/EICounty

Gọi đến Đường Dây Nóng 24 Giờ Lớn Lên Khỏe Mạnh (Growing Up Healthy) của Tiểu Bang New York theo số 1-800-522-5006 để biết số điện thoại Chương Trình Can Thiệp Sớm ở quận của quý vị. Tại Thành Phố New York, gọi số 311.

Tìm hiểu thêm về Chương Trình Can Thiệp Sớm của Tiểu Bang New York bằng cách truy cập trang web của chúng tôi tại: health.ny.gov/EIFamilies

Email: beipub@health.ny.gov

Điện Thoại: 518-473-7016

**Department
of Health**